

Potilasasiavastaavan ja sosiaaliasiavastaavan selvitys 2024

Kh 20.10.2025 § 191
165/00.04.01/2025

Valmistelija

Kunnanjohtaja Touko Aalto, 0405169332

Keski-Suomen hyvinvointialue tuo tiedoksi lakisääteisen yhteisen potilas- ja asiavastaavien selvityksen vuodelta 2024.

Laki potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023) edellyttää, että selvitys on annettava tiedoksi aluehallitukselle, kunnanhallituksille ja aluehallintovirastolle.

Keski-Suomen hyvinvointialueen potilas- ja sosiaaliasiavastaavien vuoden 2024 selvityksen mukaan asiakas- ja potilasoikeuksien toteutumisessa on havaittavissa sekä myönteistä kehitystä että merkittäviä haasteita.

Potilasasiavastaaviin otettiin yhteyttä 1494 kertaa, joista suurin osa koski hoidon laatua, hoitoon pääsyä, potilasturvallisuutta ja kohtelua. Yhteydenottojen perusteella tehtiin 2582 toimenpidettä, joista yleisimpiä olivat muistutus- ja potilasvahinkoilmoitusohjaukset. Sähköisten palvelujen saavutettavuudessa havaittiin puutteita erityisesti ikääntyneiden ja haja-asutusalueiden asukkaiden kohdalla. Potilasturvallisuuteen liittyvät huolet, kuten lääkevirheet ja henkilöstövaje, nousivat esiin useissa yhteydenotoissa.

Sosiaaliasiavastaavaan otettiin yhteyttä 507 kertaa. Yhteydenotot koskivat erityisesti työikäisten palveluja, lastensuojelua, ikääntyneiden palveluja ja vammaispalveluja. Yleisimmät syyt liittyivät tiedontarpeeseen, palvelun toteuttamiseen, itsemääräämisoikeuteen ja päätöksiin. Toimenpiteinä korostuivat neuvonta, muistutusneuvonta ja oikeusturvaneuvonta. Varhaiskasvatukseen liittyviä yhteydenottoja oli 11, ja useiden kuntien verkkosivuilta puuttui edelleen sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot ja muistutuslomakkeet.

Sosiaalihuollon muistutusten määrä kasvoi merkittävästi (148 kpl), ja oikaisuvaatimuksia tehtiin 223, joista kuusi hyväksyttiin. Hallinto-oikeuteen valitettiin 33 kertaa, joista kaksi valitusta hyväksyttiin.

Myönteistä kehitystä edustavat mm. muistutusmenettelyn yleistyminen ja hallinto-oikeuden hyväksymien valitusten väheneminen. Huolestuttavina ilmiöinä korostuvat palvelujen siiloutuminen, asiakkaiden osallisuuden puute erityisesti lastensuojelussa, toimeentulotukiasioiden kasvu työikäisten palveluissa, kotihoidon kiire ja palveluasumisen saatavuus ikääntyneillä sekä vammaispalvelujen päätöksiin kohdistuvan muutoksenhaun lisääntyminen. Lisäksi varhaiskasvatuksen oikeussuojakeinojen näkyvyydessä on edelleen puutteita.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.